

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
Р І Ш Е Н Н Я
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ
ВОЛИНСЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

23 січня 2020 року № 2

Справа № 14-19

м. Луцьк

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції
та накладення штрафу

Державне комунальне підприємство «Луцьктепло» протягом 2018 року та січня - червня 2019 року займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг централізованого постачання гарячої води в межах території, підпорядкованої Луцькій міській раді, на якій розташовані мережі, що перебувають у власності та/або користуванні ДКП «Луцьктепло», із часткою 100%. Передумовою для виникнення у ДКП «Луцьктепло» монопольного (домінуючого) становища на ринку послуг централізованого постачання гарячої води була відсутність інших учасників ринку.

Ринкова влада ДКП «Луцьктепло» проявлялась у здатності нав'язувати побутовим споживачам послуги прийняття на абонентський облік лічильника гарячої води після проведення чергової метрологічної повірки переносною повірочною установкою, що не передбачена законодавством України.

За результатами розгляду справи № 14-19 такі дії ДКП «Луцьктепло» визнано зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку на ринку централізованого постачання гарячої води в межах м.Луцька шляхом ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку (за частиною першою статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції»).

На державне комунальне підприємство «Луцьктепло» накладено штраф у розмірі 30000 (тридцять тисяч) грн.

Адміністративна колегія Волинського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 14-19 про порушення державним комунальним підприємством «Луцьктепло» законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» (надалі – Закон), у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, та подання відділу досліджень і розслідувань від 24.12.2019 № 14-19/16,

ВСТАНОВИЛА:

1. Процесуальні дії

- (1) Розпорядженням адміністративної колегії Волинського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (надалі - Відділення) від 30.07.2019 року № 15-рк розпочато розгляд справи №14-19 про порушення державним комунальним підприємством «Луцьктепло» (надалі – Підприємство, Відповідач, ДКП «Луцьктепло») законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг централізованого постачання гарячої води в межах м.Луцька.
- (2) Головою Відділення надіслано Відповідачеві вимоги про надання інформації від 08.08.2019 № 26/1.34-1005, 10.09.2019 № 26/1.34-1121, 20.11.2019 № 73/1.42-1401.
- (3) Відділення отримало роз'яснення Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 22.05.2019 № 7/9.3.1/8267-19 щодо дій Відповідача під час встановлення плати за послуги з прийняття на абонентський облік квартирних лічильників гарячої води.
- (4) Листом від 26.12.2019 № 26/1.34-1538 Відповідачеві направлено Подання з попередніми висновками у справі від 24.12.2019 № 14-19/16.
- (5) Листом від 10.01.2020 № 167/08 Відповідач надав Відділенню відповідь на Подання з попередніми висновками у справі № 14-19.

2. Відповідач

- (6) Відповідачем у справі є державне комунальне підприємство «Луцьктепло». Ідентифікаційний код юридичної особи 30391925. Юридична адреса Підприємства: 43000, м.Луцьк, вул. Гулака-Артемівського, 20.
- (7) Підприємство є комунальним підприємством Луцької міської ради, має самостійний баланс, рахунки в установах банків, печатку, штамп, бланки зі своїм найменуванням тощо. Права і обов'язки юридичної особи Підприємство набуває з дня його державної реєстрації.
- (8) Основні види діяльності Підприємства за КВЕД:
 - постачання пари та гарячої води (40.30.0),
 - монтаж систем опалення, вентиляції та кондиціонування повітря (45.33.1),
 - будівництво місцевих трубопроводів, ліній зв'язку та енергопостачання (45.21.4).Підприємству у 2017 році НКРЕКП було переоформлено на безстрокові ліцензії
 - АВ № 597511 на право провадження господарської діяльності з виробництва теплової енергії (крім діяльності з виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках та установках з використанням нетрадиційних або поновлюваних джерел енергії),
 - АВ № 597512 на право провадження господарської діяльності з транспортування теплової енергії магістральними та місцевими (розподільчими) тепловими мережами,
 - АВ № 597513 на право провадження 2 господарської діяльності з постачання теплової енергії на безстрокові.
- (9) ДКП «Луцьктепло» здійснює свою діяльність відповідно до Статуту затвердженого рішенням Луцької міської ради № 52/94 від 30 січня 2019 року.
- (10) Підприємство є юридичною особою, користується правом господарського відання щодо закріпленого за ним майна, має право від свого імені укладати договори, набувати майнові і немайнові права та нести

обов'язки, бути позивачем та відповідачем у судах, займатися діяльністю, яка відповідає напрямкам, передбаченим цим Статутом.

- (11) Таким чином, ДКП «Луцьктепло» у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є суб'єктом господарювання, і до нього можливе застосування положень цього Закону.

3. Визначення монопольного (домінуючого) становища

- (12) Відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку¹ було досліджено становище ДКП «Луцьктепло» на ринку послуг централізованого постачання гарячої води.

3.1. Об'єкт аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища.

- (13) Відповідно до пункту 3.1 Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

3.1.1. Суб'єкт господарювання.

- (14) У відповідності до п. 3.4 Методики, визначення складу групи суб'єктів господарювання здійснюється шляхом установлення переліку незалежних суб'єктів господарювання, до складу яких входить суб'єкт (суб'єкти) господарювання, що випускає(ють), постачає(ють), продає(ють), придбаває(ють) {споживає(ють), використовує(ють)} конкретний товар (продукцію, роботи, послуги).

- (15) ДКП «Луцьктепло» у розумінні статті 1 Закону є суб'єктом господарювання, і до нього можливе застосування положень цього Закону.

- (16) Об'єктом аналізу є ДКП «Луцьктепло» – суб'єкт господарювання, який надає послуги централізованого постачання гарячої води.

3.1.2. Конкретний товар (продукція, товари, послуги), який випускається, постачається, придбавається (використовується, споживається) цим суб'єктом господарювання

- (17) Об'єктом аналізу є послуги централізованого постачання гарячої води.

3.2. Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище.

- (18) Відповідно до Методики перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарних груп, які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).

- (19) Визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється, виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.

¹ Методика визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку затверджена розпорядженням Антимонопольного комітету України від 5 березня 2002 року № 49 – р, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 1 квітня 2002 року за № 317/6605 (надалі – Методика)

- (20) Надання послуг централізованого постачання гарячої води регулюються Законом України «Про житлового-комунальні послуги» від 24.06.2004 № 1875-IV та Законом України «Про житлового-комунальні послуги» від 09.11.2017 № 2189-VIII (введено в дію з 01.05.2019 року), Законом України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання», постановою Кабінету Міністрів України від 21 липня 2005 р. N 630.
- (21) Згідно з пунктом 1 Правил надання послуг² зазначені Правила регулюють відносини між суб'єктом господарювання, предметом діяльності якого є надання житлово-комунальних послуг, і фізичною та юридичною особою, яка отримує або має намір отримувати послуги з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення.
- (22) Відповідно до пункту 2 Правил надання послуг: централізоване постачання холодної та гарячої води – послуга, спрямована на задоволення потреб споживача у холодній та гарячій воді, яка надається виконавцем з використанням внутрішньобудинкових систем холодного та гарячого водопостачання.
- (23) Абзацом другим пункту 9 Правил надання послуг визначено, що квартирні засоби обліку беруться виконавцем на абонентський облік.
- (24) Послуги централізованого постачання гарячої води за споживчими властивостями не мають товарів-замінників.
- (25) Послуги централізованого постачання гарячої води надаються ДКП «Луцьктепло» на платній основі, а отже є товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище ДКП «Луцьктепло».

3.2.1. *Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів)*

- (26) Споживачами послуг централізованого постачання гарячої води є фізичні та юридичні особи, які отримують або мають намір отримувати вказані послуги від ДКП «Луцьктепло».

3.3. **Визначення товарних меж ринку**

- (27) Відповідно до пунктів 5.1 – 5.3. Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (28) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими, зокрема, є: подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання, тощо; подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників, тощо; наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи); відсутність суттєвої різниці в цінах; взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.

² Правила надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення та типового договору про надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення» (надалі - Правил надання послуг), затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 21 липня 2005 р. N 630

- (29) При проведенні дослідження необхідно враховувати, що взаємозамінні товари належать до групи однорідних товарів (товарних груп), які розглядаються споживачем як один і той же товар (товарна група), і які можуть бути стандартизовані або диференційовані. Стандартизованими товарами (товарними групами) можуть розглядатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування, тощо.
- (30) Отже, за таких обставин товарними межами ринку є послуги централізованого постачання гарячої води, які не мають товарів-замінників.

3.4. *Визначення географічних меж ринку*

- (31) Відповідно до вимог Методики територіальні межі ринку визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів є неможливим або недоцільним.
- (32) Отримання послуги централізованого постачання гарячої води можливе лише у суб'єкта господарювання, який провадить діяльність з централізованого постачання гарячої води.
- (33) Отже, територіальними межами ринку послуг централізованого постачання гарячої води є територія, підпорядкована Луцькій міській раді, на якій розташовані мережі, що перебувають у власності та/або користуванні ДКП «Луцьктепло».

3.5. *Проміжок часу, стосовно якого має визначатися становище суб'єктів господарювання на ринку – часові межі ринку*

- (34) Відповідно до Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило, рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару зі сталою структурою.
- (35) Часовими межами ринку послуг з централізованого постачання гарячої води визначено періоди: 2018 рік та січень – червень 2019 року.
- (36) В зазначений період та станом на червень 2019 року структура вказаного ринку не змінювалась.

3.6. *Визначення бар'єрів для вступу на ринок*

- (37) Відповідно до Методики бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).
- (38) Відповідно до статті 1 Закону України «Про природні монополії» природна монополія – стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат на виробництво на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими

товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).

- (39) Згідно зі статтею 6 Закону України «Про природні монополії» до суміжних ринків, що регулюються відповідно до цього закону, належить ринок постачання теплової енергії. Суміжний ринок – це товарний ринок, що не перебуває у стані природної монополії, для суб'єктів якого реалізація вироблених товарів або використання товарів інших суб'єктів господарювання неможливе без безпосереднього використання товарів, що виробляються (реалізуються) суб'єктами природних монополій (стаття 1 Закону України «Про природні монополії»).
- (40) Пунктом 4 частини першої статті 6 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» визначено, що виконавцем послуг з постачання гарячої води є суб'єкт господарювання, який є власником (або володіє і користується на інших законних підставах) теплової, тепловикористальної або теплогенеруючої установки, за допомогою якої виробляє гарячу воду, якщо споживачами не визначено іншого постачальника гарячої води.
- (41) Отже, внаслідок технологічних особливостей централізованого постачання гарячої води, а також враховуючи, що ринок послуг централізованого постачання гарячої води є монополізованим, конкуренція на ньому відсутня.

3.7. Розрахунок частки суб'єкта господарювання на ринку

- (42) Відповідно до інформації ДКП «Луцьктепло» (лист від 27.11.2019 № 4840/05) обсяги надання послуг централізованого постачання гарячої води за 2018 рік склали тис.грн. з ПДВ, за січень-червень 2019 року – тис.грн. з ПДВ.
- (43) Оскільки ДКП «Луцьктепло» є єдиним учасником на ринку послуг централізованого постачання гарячої води в межах міста Луцька в межах мереж, що перебувають у власності та/або користуванні Підприємства, обсяг ринку послуг з централізованого постачання гарячої води відповідає загальному обсягу надання послуг протягом 2018 року та січня-червня 2019 року.

3.8. Загальні висновки щодо визначення монопольного (домінуючого) становища відповідача

- (44) Таким чином, ДКП «Луцьктепло» протягом 2018 року та січня - червня 2019 року займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг централізованого постачання гарячої води в межах території, підпорядкованої Луцької міській раді, на якій розташовані мережі, що перебувають у власності та/або користуванні ДКП «Луцьктепло», із часткою 100%.

4. Зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку

- (45) Відповідно до частини першою статті 13 та пунктом 2-статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку, зокрема, визнається дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

4.1. Обставини справи

- (46) У травні 2019 року до Відділення надійшли заяви побутових споживачів – громадян () та () на дії Відповідача щодо нав'язування платної послуги взяття на абонентський облік приладів обліку гарячої води після їх чергової метрологічної повірки.

Згідно зі зверненнями споживачі після отримання повідомлення ДКП «Луцьктепло» про необхідність провести чергову повірку приладів обліку гарячої води звернулись до суб'єктів господарювання, що надають такі послуги. Послуги повірки лічильників було надано з використанням переносних повірочних установок без демонтажу приладів та без пошкодження шлюб надавача послуг централізованого постачання гарячої води.

Для споживача () послуги з повірки лічильників гарячої води надало Державне підприємство «Волинський науково-виробничий центр стандартизації, метрології та сертифікації». Споживач () послуги з повірки приладів обліку гарячої води замовив у товариства з обмеженою відповідальністю «Волинь Аква Стандарт», послуга повірки була надана з допомогою переносної повірочної установки без порушення пломби та демонтажу лічильника.

- (47) По завершенню повірки приладів обліку гарячої води споживачі звернулись у Центр обслуговування споживачів ДКП «Луцьктепло», надали свідоцтва про повірку законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки.

Водночас, працівник ДКП «Луцьктепло» надав для заповнення розроблений Підприємством бланк **Заяви про прийняття на абонентський облік лічильників гарячої води** в зв'язку з проведенням метрологічної повірки лічильника переносною повірочною установкою. До зазначеної заяви споживач повинен надати копію свідоцтва про повірку та квитанцію про оплату послуги з прийняття на абонентський облік лічильника після проведення повірки. За прийняття на абонентський облік 1 лічильника встановлено плату у розмірі 41 грн., 2 лічильників – 44 грн.

- (48) Заявники не погодились з діями ДКП «Луцьктепло» та вважають цю послугу неправомірною. Оскільки заявники не замовляли такої послуги, у ній не було необхідності для ДКП «Луцьктепло» у зв'язку з тим, що лічильники гарячої води у попередній період були прийняті на абонентський облік та при повірці було збережено опломбування лічильника. Відмова у отриманні такої послуги ДКП «Луцьктепло» може призвести до неврахування показників приладів обліку заявників та нарахування за послугу централізованого постачання гарячої води з застосуванням норм споживання, а не фактичного споживання, що призведе до збільшення витрат заявників.

- (49) Крім того, заявниця () зазначила, що комунальне підприємство «Луцькводоканал» у цей же період при отриманні інформації про проведення чергової повірки приладів обліку холодної води не встановлювало плати за взяття цих приладів обліку на абонентський облік.

- (50) Відповідно до статті 17 Закон України «Про метрологію та метрологічну діяльність» передбачає, що законодавчо регульовані засоби вимірювальної техніки, що перебувають в експлуатації, підлягають періодичній повірці та повірці після ремонту.

Відповідальність за своєчасність проведення періодичної повірки, обслуговування та ремонту (у тому числі демонтажу, транспортування та монтажу) засобів вимірювальної техніки (результати вимірювань яких використовуються для

здійснення комерційних розрахунків за спожиті теплову енергію і воду) покладається на суб'єктів господарювання, що здійснюють обслуговування відповідних засобів вимірювальної техніки.

Періодична повірка, обслуговування та ремонт (у тому числі демонтаж, транспортування і монтаж) вузлів обліку, що забезпечують індивідуальний облік споживання теплової енергії та води в квартирах (приміщеннях) будинку, здійснюються за рахунок власників таких вузлів обліку, якщо інше не встановлено договором, а у разі укладення співвласниками багатоквартирного будинку індивідуальних договорів про надання відповідної комунальної послуги періодична повірка, обслуговування та ремонт (у тому числі демонтаж, транспортування і монтаж) таких вузлів обліку забезпечуються виконавцем комунальної послуги за рахунок плати за абонентське обслуговування, встановленої відповідно до Закону України "Про житлово-комунальні послуги".

- (51) Порядок подання таких засобів на періодичну повірку, обслуговування та ремонт, а також порядок оплати за періодичну повірку, обслуговування та ремонт (у тому числі демонтаж, транспортування та монтаж) встановлюються Кабінетом Міністрів України.
- (52) Згідно з пунктом 1 Розділу III «Умови проведення повірки» Порядку проведення повірки³ засоби вимірювальної техніки можуть повірятись у стаціонарних або пересувних повірочних лабораторіях або безпосередньо на місці експлуатації або ремонту.
- (53) Повірку лічильників води на місці їх експлуатації, в т.ч операції і засоби повірки, вимоги до кваліфікації персоналу, умови проведення повірки, вимоги щодо безпеки, підготовку, проведення повірки, обробку та оформлення результатів повірки, яка проводиться на місці експлуатації, врегульовано у відповідній Методиці повірки № 2129⁴.
- (54) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» визначено, що:

абонентський облік вузла обліку - це процедура реєстрації та періодичного огляду вузлів обліку для використання показань вузлів обліку з метою комерційного або розподільчого обліку,

обслуговування вузлів обліку – це огляд, опломбування/ розпломбування, періодична повірка (у тому числі демонтаж, транспортування та монтаж), ремонт засобів вимірювальної техніки, які є складовою частиною вузла обліку, забезпечення дистанційної передачі результатів вимірювання (за наявності), ремонт та заміна допоміжних засобів вузла обліку, а за згодою власника (співвласників) будівлі також охорона або страхування вузла обліку,

вузол розподільного обліку – вузол обліку, що забезпечує індивідуальний облік споживання відповідної комунальної послуги в будівлях, де налічується два та більше споживачів.

- (55) Частиною другою статті 6 Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» передбачено, що обслуговування та заміна вузлів розподільного

³ Порядок проведення повірки законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки, що перебувають в експлуатації, та оформлення її результатів затверджено наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 08.02.2016 № 193 зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 24 лютого 2016 року за № 278/28408(надалі – Порядок проведення повірки)

⁴ Методика повірки лічильників води з механічним відліковим пристроєм номінальних діаметрів DN10, DN15, DN20 на місці експлуатації затверджено наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 23.12.2016 № 2129 зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 19 січня 2017 р. за № 84/29952 (надалі – Методика повірки № 2129)

обліку/приладів – розподілювачів теплової енергії здійснюється за рахунок власників таких вузлів обліку, якщо інше не встановлено законом або договором.

- (56) Враховуючи вищезазначене, відповідальність на своєчасне проведення періодичної повірки, обслуговування та ремонт лічильників води покладено на виконавців послуг (з постачання гарячої води), водночас такі роботи здійснюються за рахунок власників індивідуальних вузлів обліку, якщо інше не встановлено законом або договором. Законодавчо дозволено здійснювати повірку засобів обліку на місці їх експлуатації без проведення робіт з розпломбування засобів обліку, їх демонтажу та повторному монтажу.
- (57) Відповідно до підпункту 5 пункту 29 Правил надання послуг споживач має право на установлення квартирних засобів обліку та взяття їх на абонентський облік. При цьому Правила надання послуг не передбачають обов'язку повторного взяття приладів обліку води на абонентський облік після проведення чергової повірки.
- (58) На території міста Луцька ринок послуг демонтажу, повірки та повторного монтажу приладів обліку води є конкурентним.
- (59) Послуги повірки засобів обліку протягом 2018 року та січня-червня 2019 року надавали наступні суб'єкти господарювання:
- з використанням стаціонарних повірочних установок ДКП «Луцьктепло», КП «Луцькводоканал», приватне підприємство «Мега-Вод»,
 - з використанням переносних повірочних установок Державне підприємство «Волинський науково-виробничий центр стандартизації, метрології та сертифікації» (надалі – ДП «Волиньстандартметрологія»), товариства з обмеженою відповідальністю «Волинь Аква Стандарт» (надалі – ТзОВ «Волинь Аква Стандарт»), товариство з обмеженою відповідальністю «Еталон Стандарт», (надалі – ТзОВ «Еталон Стандарт»), товариство з обмеженою відповідальністю «Смарт Еко Лоджит» (надалі – ТзОВ «Смарт Еко Лоджит»).
- (60) При порівняльному аналізі вартості послуг з повірки приладів обліку води (в тому числі демонтажу, монтажу, опломбування) ДКП «Луцьктепло», КП «Луцькводоканал», ДП «Волиньстандартметрологія» та ТзОВ «Волинь Аква Стандарт», ТзОВ «Еталон Стандарт» та ТзОВ «Смарт Еко Лоджит» встановлено наступне.

**Інформація щодо загальної вартості послуг з повірки засобів обліку води
(з виконанням робіт з демонтажу, повірки та монтажу)**

грн./з ПДВ

Назва суб'єкта господарювання	Демонтаж та монтаж лічильника	Підготовка до повірки лічильника, повірка лічильника	Разом
ДКП «Луцьктепло»	82,0 (з 01.02.2018 – 11.02.2019)	136,0 (з 01.02.2018 – 11.02.2019)	218,0
	115,0 (з 12.02.2019)	209,0 (з 12.02.2019)	324,0
КП «Луцькводоканал»	95,35 (з 01.02.2019)	280,0 (з 01.02.2019)	375,35

- (61) При замовленні споживачами у ДКП «Луцьктепло» повного комплексу робіт з демонтажу, підготовки до повірки, повірки лічильника та монтажу вартість послуги у 2018 році становила 218,0 гривень, з лютого 2019 року - 324,0 грн. Вартість послуги на КП «Луцькводоканал» з лютого 2019 року при виконанні повного комплексу робіт

(демонтаж та монтаж лічильника, підготовка до повірки) була встановлена у розмірі 375,35 грн.

**Інформація щодо вартості послуг з повірки засобів обліку води
переносною повірочною установкою**

			грн./з ПДВ
Назва суб'єкта господарювання	Вартість повірки	Відшкодування витрат на виїзд спеціаліста	Разом
ДП «Волиньстандартметрологія»	175,72 (протягом січня-листопада 2018 р.)	60,5	236,00 (січень-листопад 2018 рр.)
	210,50 (з грудня 2018 р.)		271,0 (з грудня 2018 р.)
ТзОВ «Волинь Аква Стандарт»	245,0 (листопад 2018р.)	-	245,0 (листопад 2018р.)
	290,0 (з грудня 2018 р.)		290,0 (з грудня 2018 р.)
ТзОВ «Еталон Стандарт»	260,0 (з 04.06.2019 по 31.08.2019 рр.)	-	260,0
	210,0 (колективна заявка на повірку 15 і більше лічильників)		210,0 (колективна заявка від 15 лічильників)
ТзОВ «Смарт Еко Лоджит»	290,0 (з січня 2019 р.)	-	290,0 (з січня 2019 р.)

- (62) Протягом січня - листопада 2018 року вартість послуги з повірки лічильника переносною повірочною установкою (з врахуванням транспортних витрат) становить від 236 грн. до 245,0 грн., з листопада 2018 року вартість послуги зросла та становила від 260,0 грн. до 290,0 грн.
- (63) При цьому, ДП «Волиньстандартметрологія», ТзОВ «Волинь Аква Стандарт», ТзОВ «Еталон Стандарт», ТзОВ «Смарт Еко Лоджит» надають послуги повірки приладів обліку води за допомогою переносної повірочної установки без пошкодження пломби виробника послуг постачання гарячої та/або холодної води, що виключає необхідність здійснювати роботи з демонтажу та повторного монтажу приладів обліку, розпломбування та повторного опломбування лічильника. Відповідно споживачу не потрібно додатково оплачувати за послуги демонтажу та монтажу (від 82,0 грн. до 115,0 грн.) та зняття пломби та повторного опломбування приладу обліку (від 134,0 грн. у ДКП «Луцьктепло» до 221,32 грн. у КП «Луцькводоканал»).
- (64) Згідно з інформацією ДП «Волиньстандартметрологія», ТзОВ «Волинь Аква Стандарт» протягом 2018 року переносними установками було здійснено повірку 3645 лічильників холодної та гарячої води (відповідно 2552 +1093). У 2019 році на зазначеному ринку розпочали діяльність ТзОВ «Еталон Стандарт», ТзОВ «Смарт Еко Лоджит», відповідно протягом січня – червня 2019 року було здійснено повірку 8391 лічильника за місцем їх експлуатації (відповідно 2446 + 3972+166 + 1807).
- (65) Згідно з інформацією ДКП «Луцьктепло» загальних обсяг надання послуг з прийняття лічильників на абонентський облік після проведення метрологічної повірки протягом 2018 року становив 12892 штуки, відповідно 65 відсотків лічильників були прийняті повторно на абонентський облік після проведення повірки засобів обліку води переносними повірочними установками.
- (66) Враховуючи вищезазначене, на ринку послуг демонтажу, повірки та монтажу приладів обліку м.Луцька популярними та соціально значимими для побутового споживача є послуги повірки приладів обліку води переносними установками, що

були запропоновані ДП «Волиньстандартметрологія», ТзОВ «Волинь Аква Стандарт», ТзОВ «Еталон Стандарт», ТзОВ «Смарт Еко Лоджит».

- (67) ДКП «Луцьктепло» з 14 травня 2018 року наказом від 10.05.2018 № 162 «Про затвердження переліку та вартості платних послуг, що будуть надаватись відділом з контролю за споживання теплової енергії та якості наданих послуг» ввело в дію надання послуги з прийняття на абонентський облік лічильників гарячої води після проведення метрологічної повірки переносною повірочною установкою.

Інформація щодо вартості на ДКП «Луцьктепло» послуг з прийняття на абонентський облік лічильників гарячої води після проведення метрологічної повірки переносною повірочною установкою протягом 2018 – січня-червня 2019 років

Назва послуги	грн./з ПДВ	
	Наказ від 10.05.2018 № 162	Наказ від 15.02.2019 № 89
Прийняття на абонентський облік лічильника гарячої води для населення після проведення метрологічної повірки переносною повірочною установкою	39,0	41,0
Прийняття на абонентський облік 2-ох лічильників гарячої води для населення після проведення метрологічної повірки переносною повірочною установкою	42,0	44,0

- (68) У листі від 04.03.2019 № 1015/14 Підприємство обґрунтувало введенням в дію з травня 2018 року послуги з прийняття на абонентський облік лічильника гарячої води для населення після проведення метрологічної повірки переносною повірочною установкою наступними поясненнями.

Рішенням виконавчого комітету Луцької міської ради від 06.12.2017 № 731-1 було встановлено тарифи на послуги, які надаються ДКП «Луцьктепло». При цьому, відповідно до вимог Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» зі складових тарифів на послуги з гарячого водопостачання було вилучено витрати на обслуговування вузла обліку води, тому джерела відшкодування витрат повірки, опломбування, розпломбування лічильника гарячої води, а також їх технічного огляду згідно із заявами споживачів, Підприємство немає.

Згідно із поясненнями Підприємства відповідно до пункту 10 частини 1 статті 1 Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» обслуговування вузла обліку включають огляд, опломбування/розпломбування, періодична повірка, ремонт засобів вимірювальної техніки, які є складовою частиною вузла обліку, забезпечення дистанційної передачі даних результатів вимірювання (за наявності), ремонт та заміна допоміжних засобів вузла обліку, а за згодою власника (співвласника) будівлі також охорона або страхування вузла обліку.

Відповідно до пункту другого статті 6 Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» обслуговування та заміна вузлів розподільчого обліку здійснюється за рахунок власників таких вузлів обліку, якщо інше не встановлено законом або договором.

- (69) Враховуючи вищезазначене, працівники ДКП «Луцьктепло» приймають на абонентський облік вузол розподільчого обліку гарячої води після проведення метрологічної повірки переносною установкою за адресою заявника згідно із заявою споживача після оплати відповідних послуг протягом 5 (п'яти) робочих днів з моменту зарахування коштів на рахунок підприємства.

- (70) Враховуючи вищезазначене, для приймання на абонентський облік вузла розподільчого обліку води після проведення метрологічної повірки повірочною переносною установкою приладу за заявою споживача Підприємству необхідно здійснити огляд вузла обліку гарячої води, який згідно з законодавством здійснюється за рахунок власників таких вузлів обліку, якщо інше не встановлено законом або договором.
- (71) Відділення за результатами аналізу заяв _____ та _____ встановило, що зазначені споживачі не замовляли у Підприємства послуг з обслуговування вузлів обліку, в тому числі не потребували послуг, які надаються виключно ДКП «Луцьктепло» з опломбування/розпломбування приладів обліку гарячої води. Крім того, заявники не були ініціаторами подання заяв з прийняття на абонентський облік вузла розподільчого обліку води після проведення метрологічної повірки повірочною переносною установкою, розробником та ініціатором подання такої заяви виступало виключно Підприємство.
- (72) Під час розгляду справи Відділенням було встановлено, що інші споживачі послуг звертались до Підприємства з заявами про відсутність підстав для надання послуги з отримання прийняття на абонентський облік лічильника гарячої води для населення після проведення метрологічної повірки переносною повірочною установкою.
- Зокрема, відмовлялись від отримання такої послуги громадяни _____ (_____), _____ (_____), мешканці будинку _____ за адресою _____ (_____).
- У своїй скарзі громадянин _____ (_____) зазначив, що працівники Підприємства при наданні нав'язаної послуги не змінювали пломби на лічильнику а лише «переписали старий номер пломби»(мовою оригіналу).
- Громадяни _____ (_____), _____ (_____) у письмових поясненнях Відділенню підтвердили, що не замовляли та не потребували послуги з прийняття на абонентський облік лічильника гарячої води для населення після проведення метрологічної повірки переносною повірочною установкою, не подавали з власної ініціативи заяв до Підприємства щодо отримання такої послуги.
- (73) Відділення здійснило аналіз робіт, що виконуються Підприємством при наданні послуги з прийняття на абонентський облік лічильника гарячої води для населення після проведення метрологічної повірки переносною повірочною установкою.
- (74) При аналізі хронометражних спостережень ДКП «Луцьктепло» на вищезазначену послугу встановлено, що працівником Підприємства виконуються наступні роботи:
- перевірка документів на лічильники обліку гарячої води,
 - технічний огляд лічильника (чи обліковують всі вводи гарячої води, перевірка цілісності засобів обліку, наявність повірочної пломби, герметичність лічильника, перевірка робочого стану лічильника),
 - зняття показів лічильника,
 - складання акту про прийняття на абонентський облік квартирною засобу обліку гарячої води.
- (75) Відповідно до інформації Підприємства, наданої на вимогу Відділення листом від 28.08.2019 № 3561/02, після здійснення повірки відповідними фахівцями Підприємство має здійснити **технічний огляд вузла обліку** для використання показань повіреного засобу розподільчого обліку.
- (76) Зазначений технічний огляд передбачає перевірку місця встановлення приладу обліку (споживання гарячої води має облікуватись в кожній точці розподілу послуг, ніяких

водорозбірних пристроїв до кульового запірною крана бути не повинно), виконання зовнішнього огляду вузла обліку (комплексу пристроїв, в тому числі засобів обліку, допоміжного обладнання та матеріалів до них, призначених для вимірювання спожитої води) на відсутність видимих дефектів, перевірку наявності та комплектності технічної документації на встановлений лічильник, конструкцію водомірного вузла, що повинна забезпечити виконання вимог по установці конкретного типу лічильника, викладеного в супровідному документі (паспорті) на прилад, збіг потоку води і стрілки на корпусі лічильника, наявності необхідної довжини прямолінійних ділянок до і після лічильника, відповідних діаметру умовного проходу лічильника.

- (77) Після проведення огляду вузла обліку, в разі відсутності порушень, працівники Підприємства складають відповідний акт з опломбування засобу обліку.
- (78) Водночас, відповідно до розділу IV Методики повірки № 2129 роботи з огляду вузла обліку, а саме перевірки цілісності засобу обліку та робочого стану лічильника здійснюються виконавцем послуг повірки перед початком роботи.
- (79) Відповідно до пунктів 2-3 розділу IV Методики повірки № 2129 перед проведенням повірки виконавець здійснює **візуальний огляд засобів обліку та перевірку його працездатності**. Результати зовнішнього огляду вважаються позитивними, якщо встановлено:
- наявності пломб, установлених під час повірки, і пломб, установлених під час монтажу на місці експлуатації, у місцях пломбування, що визначені експлуатаційною документацією лічильника,
 - відсутності зовнішніх пошкоджень лічильника,
 - відсутності дефектів, що ускладнюють зчитування маркування лічильника,
 - наявності чіткого зображення написів на відліковому пристрої лічильника, наявності стрілки на корпусі лічильника, яка вказує напрямком потоку води,
 - правильності установлення лічильника.

Для перевірки працездатності здійснюються операції щодо перевірки герметичності, відсутності зміни показань лічильника за відсутності потоку води через лічильник, зміни показань лічильника за наявності потоку води перед лічильником.

Результатом виконання зазначених робіт і правильності роботи приладу обліку засвідчується Свідомством про повірку законодавчо регульованого засобу вимірювальної техніки.

- (80) Відповідно до інформації ДП «Волиньстандартметрологія» (лист від 23.09.2019 № 576/4-2), ТзОВ «Еталон Стандарт» (листи від 19.09.2019 № 19/09/19, від 06.11.2019 № 06/11/19), ТзОВ «Волинь Аква Стандарт» (лист від 25.11.2019 № 25/11/19) повірка засобів обліку води проводиться виключно в обсягах, передбачених Методикою повірки № 2129.
- (81) Враховуючи вищезазначене, проведення огляду засобів обліку води перед проведенням повірки таких засобів є обов'язковою складовою надання такої послуги виконавцем, відповідно відсутня необхідність у повторному проведенні такого огляду виконавцями послуг централізованого постачання гарячої води.
- (82) Постановою Кабінету Міністрів України від 21 липня 2005 р. N 630 «Про затвердження Правил надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення та типового договору про надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення» затверджено Типовий договір про надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення (надалі – Типовий договір).

- (83) Пунктом 18 Типового договору передбачено право Виконавця доступу до приміщень споживача для ліквідації аварій, усунення недоліків у роботі санітарно-технічного та інженерного обладнання, його встановлення та заміну, **проведення технічного та профілактичного огляду і перевірки показань квартирних засобів обліку води і теплової енергії, цілісності пломб** відповідно до законодавства.
- (84) Відповідно до частини 3 Прикінцевих та Перехідних положень Закону України «Про житлово-комунальні послуги» (введено в дію з 01.05.2019 року) договори про надання комунальних послуг, укладені до введення в дію цього Закону, зберігають чинність на умовах, визначених такими договорами, до дати набрання чинності договорами про надання відповідних комунальних послуг, укладеними за правилами, визначеними цим Законом. Такі договори мають бути укладені між споживачами та виконавцями комунальних послуг протягом одного року з дати введення в дію цього Закону.
- (85) Враховуючи зазначене, протягом 2018 року та січня – червня 2019 року договори про надання послуг з централізованого опалення та постачання гарячої води містили норми відповідно до яких Виконавці послуг володіли правом на проведення технічного та профілактичного огляду і перевірки показань квартирних засобів обліку води і теплової енергії, цілісності пломб відповідно до законодавства. Проведення таких заходів не було пов'язано виключно з проведення повірки засобів обліку води та здійсненням технічного та профілактичного огляду один раз на 4 роки, зазначені огляди повинні здійснюватись представниками Виконавця для вчасного та відповідної якості послуг централізованого постачання гарячої води. Відповідно відшкодування таких робіт здійснюється за рахунок тарифу на послуги централізованого постачання гарячої води.
- (86) За результатами аналізу діяльності Підприємства за квітень 2018 року було встановлено складання актів, що засвідчують проведення працівниками **992** технічних та профілактичних оглядів, перевірки показань квартирних засобів обліку води. А саме, у квітні 2018 року було складено:
- 187 актів про прийняття на абонентський облік лічильників гарячої води після проведення метрологічної повірки переносною повірочною установкою, або 18,85 % від загальної кількості актів,
 - 155 актів прийняття на абонентський облік квартирних засобів води (первинне прийняття на облік, або прийняття на облік за результатами повірки),
 - 151 акт про виконання робіт з демонтажу та монтажу засобів вимірювальної техніки ДКП «Луцьктепло» (для виконання робіт з підготовки до повірки засобів обліку води Підприємством),
 - 303 акти зняття показань лічильників на метрологічну повірку (обхід), або 30,55 % від загальної кількості актів,
 - 177 актів зняття показань квартирних лічильників (контрольний обхід), або 17,85 % від загальної кількості актів,
 - 1 акт про несправність лічильника за результатами повірки переносною установкою (не працював запірний клапан встановлений перед лічильником), або 0,1% від загальної кількості актів,
 - 7 актів про несправність лічильника при контрольному обході,
 - 11 актів про розпломбування лічильників (для ремонту).
- (87) Враховуючи вищезазначену кількість актів, складених працівниками Підприємства за результатами технічного та профілактичного огляду засобів обліку води у квітні 2018 року, лише у 1 акті (0,1 відсоток від загального обсягу актів) було виявлено неправильну роботу засобу обліку після проведення метрологічної повірки переносною повірочною установкою.

- (88) Зазначене засвідчує, що огляди засобів обліку та перевірку його працездатності відповідно до вимог Методики повірки № 2129, що здійснюються виконавцями послуг з повірки засобів обліку води переносною повірочною установкою є дієвими та не потребують повторного огляду засобів обліку Підприємством та відповідно відсутня необхідність для надання послуги з прийняття на абонентський облік лічильників гарячої води після проведення метрологічної повірки переносною повірочною установкою.
- (89) Крім того, для перевірки обґрунтувань Підприємства щодо виявлення порушень у роботі лічильників після проведення їх повірки переносною повірочною установкою та відповідно обґрунтованості надання послуги з прийняття на абонентський облік лічильників гарячої води після проведення метрологічної повірки переносною повірочною установкою територіальне відділення у вимозі від 10.09.2019 №26/1.34-1121 запропонувало ДКП «Луцьктепло» надати інформацію щодо загальної кількості випадків таких порушень протягом 2018 року та січня-червня 2019 року
- (90) Згідно з інформацією ДКП «Луцьктепло» не веде реєстру таких порушень, проте веде реєстри актів несправностей. Протягом липня 2018 року – вересня 2019 року Підприємством було виявлено 329 несправностей у роботі приладів обліку тепла та гарячої води.
- (91) Зокрема, Підприємством було надано копію 2 актів несправності лічильника гарячої води від 28.05.2019 року у споживачів, що проживають за адресою

При перевірці причини несправності лічильників води з заводським № 046974 (встановлено за _____), заводським № 228736 (_____) та не встановлення такої несправності при проведенні метрологічної повірки переносною повірочною установкою, Відділення встановило що зазначені лічильники не подавались на повірку у 2019 року (інформація ДП «Волиньстандартметрологія» від 21.11.2019 № 665/4-2).

- (92) Враховуючи вищезазначене, під час розгляду справи Відділення не встановило об'єктивних підстав для необхідності проведення працівниками ДКП «Луцьктепло» післяповірочного огляду засобів обліку гарячої води після проведення метрологічної повірки переносною повірочною установкою.
- (93) Згідно з абзацом дев'ятим пункту 10 Типового договору Виконавець зобов'язаний забезпечувати за заявою Споживача взяття у тижневий строк на абонентський облік квартирних засобів обліку.
- (94) Відповідні зобов'язання ДКП «Луцьктепло» визначено у договорах, укладених з заявницею _____ та _____. На виконання договірних зобов'язань ДКП «Луцьктепло» у попередні періоди було прийнято на абонентський облік прилади обліку заявників. Таким чином, відсутня необхідність у повторному прийнятті таких приладів обліку на абонентський облік.
- (95) З 14 грудня 2018 року процедура прийняття на абонентський облік вузлів комерційного обліку та вузлів розподільного обліку теплової енергії та водопостачання встановлена у **Порядку прийняття приладу обліку на абонентський облік**⁵. При цьому, дія цього Порядку поширюється на відносини між операторами зовнішніх інженерних мереж, виконавцями комунальних послуг, визначеними власниками (співвласниками) будівлі іншими особами, що здійснюють

⁵ Порядок прийняття приладу обліку на абонентський облік затверджено наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства від 12.10.2018 № 270, зареєстровано у Міністерстві юстиції України 16.11.2018 за № 1304/32756

розподіл між споживачами обсягів комунальної послуги, власниками (співвласниками) будівель та окремих приміщень у будівлі, що є самостійними об'єктами нерухомого майна, щодо прийняття на абонентський облік приладів обліку, що встановлюються після набрання чинності Законом України «Про житлово-комунальні послуги», а також тих, що були встановлені до набрання чинності цього Законом, але не були взяті на абонентський облік.

- (96) Прийняття на абонентський облік вузлів розподільчого обліку здійснюється виконавцем відповідної комунальної послуги або визначеною власниками (співвласниками) іншою особою, що здійснює розподіл обсягів комунальної послуги між споживачами.
- (97) Порядок прийняття приладів на абонентський облік вузлів обліку відбувається шляхом подання власником приміщення відповідної заяви до виконавця послуги або іншої особи, що здійснює розподіл обсягів комунальних послуг з визначеним переліком документів. Виконавець проводить обстеження та пломбування вузла обліку та у разі відсутності зауважень складає акт про взяття вузла розподільчого обліку на абонентський облік.
- (98) При цьому, у зазначеному Порядку прийняття приладів на абонентський облік вказано, що **не вимагається повторне прийняття на абонентський облік вузла розподільного обліку** (приладу - розподільювача теплової енергії), який раніше був прийнятий на абонентський облік, в приміщенні реконструйованої, капітально відремонтованої будівлі, якщо реконструкція, капітальний ремонт будівлі були здійснені без заміни такого вузла обліку (приладу - розподільювача теплової енергії).
- (99) Відповідно, до грудня 2018 року законодавство України не визначало процедури прийняття на абонентський облік приладів обліку води після проведення їх чергової метрологічної повірки. Порядок прийняття приладу обліку на абонентський облік не поширюється на прилади обліку води, що були встановлені до набрання чинності Закону України «Про житлово-комунальні послуги», та не передбачає необхідності повторного прийняття на абонентський облік вузла розподільчого обліку, що раніше був прийнятий на абонентський облік.

4.2. Неможливість вчинення Відповідачем таких дій за умов існування значної конкуренції на ринку

- (100) Під час розгляду справи Відділення встановило, що у вересні – жовтні 2019 року Підприємство направило заявникам у справі № 14-19 та іншим споживачам-послуг, які відмовились від отримання послуги з прийняття на абонентський облік лічильників гарячої води після проведення метрологічної повірки переносною повірочною установкою, листи - повідомлення з вимогою провести метрологічну повірку лічильників та звернутись у сервісний центр ДКП «Луцьктепло». У разі не проведення повірки приладів обліку Підприємство повідомило про нарахування плати за постачання гарячої води згідно із нормою споживання та відповідно до кількості осіб, зареєстрованих у квартирі.
- (101) Зокрема, заявниці таке повідомлення було направлено листом від 02.09.2019 № 3594/19. Водночас, у зв'язку з розглядом справи № 14-19 заявниці не було здійснено нарахування плати за послугу централізованого постачання гарячої води за нормами споживання. Заявник просить для недопущення нарахування плати за нормами споживання сплатити ДКП «Луцьктепло» плату за послугу прийняття на абонентський облік лічильника гарячої води.

- (102) За умов існування значної конкуренції на ринку послуг централізованого постачання гарячої води споживачі могли б обрати іншого надавача цих послуг та своєчасно після проведення чергової повірки засобів обліку гарячої води підтверджувати своє право на нарахування плати за постачання гарячої води відповідно до показів лічильників.

4.3. Антиконтурентні наслідки дій Відповідача

- (103) Внаслідок зайняття монопольного (домінуючого) становища на ринку ДКП «Луцьктепло» нав'язало споживачам послугу прийняття на абонентський облік лічильника гарячої води для населення після проведення метрологічної повірки переносною повірочною установкою, яку вони не замовляли та не потребували.
- (104) Вищезазначені дії ДКП «Луцьктепло» щодо нав'язування з травня 2018 року послуги прийняття на абонентський облік лічильника гарячої води для населення після проведення метрологічної повірки переносною повірочною установкою призвело до стягнення плати за непередбачену законодавством України послугу та, у разі відмови споживача оплатити таку послугу, можуть призвести до нарахування плати за послугу централізованого постачання гарячої води внаслідок нарахування Підприємством плати з застосуванням норм (нормативів) споживання, а не відповідно до показників розподільчих приладів обліку.

4.4. Загальні висновки щодо зловживання Відповідачем монопольним становищем

- (105) Враховуючи вищезазначене, дії державного комунального підприємства «Луцьктепло» щодо нав'язування з травня 2018 року послуги прийняття на абонентський облік лічильника гарячої води для населення після проведення метрологічної повірки переносною повірочною установкою, що не передбачена законодавством України є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим частиною першою статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання (домінуючим) становищем на ринку централізованого постачання гарячої води в межах м.Луцька шляхом ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

5. Заперечення Відповідача та їх спростування

- (106) Як свідчать реагування Відповідача на попередні висновки у справі, та подані ним додаткові докази, ДКП «Луцьктепло» з висновками Відділення про порушення ним законодавства про захист економічної конкуренції згідне.
- (107) Відповідно до листа від 16.01.2020 № 281/08 наказом № 25 від 14.01.2010 ДКП «Луцьктепло» скасовано накази № 162 від 10.05.2018 та № 89 від 15.02.2019 «Про затвердження переліку та вартості платних послуг, що будуть надаватися відділом з контролю за споживанням теплової енергії та якістю надання послуг». Крім того, споживачам – заявникам, щодо яких було зазначено інформацію у поданні з попередніми висновками у справі, Відповідач зобов'язався повернути сплачені кошти за послугу з прийняття на абонентський облік лічильників гарячої води після проведення метрологічної повірки переносною повірочною установкою та прийняти в експлуатацію прилади обліку гарячої води після проведення чергової метрологічної повірки.
- (108) Листом від 10.01.2020 № 167/08 Підприємство повідомило про важкий фінансовий стан, який зумовлений наступним:

- значна заборгованість споживачів за надання послуги з опалення та постачання гарячої води. Станом на 31.11.2019 року кредиторська заборгованість складає

- тарифи на теплову енергію не забезпечують відшкодування всіх економічно обґрунтованих витрат на виробництво, транспортування та постачання теплової енергії, державою не відшкодовано узгоджену різницю між затвердженими тарифами та фактичними витратами Підприємства на виробництво та постачання теплової енергії в сумі

- за 9 місяців 2019 року фінансовий результат діяльності ДКП «Луцьктепло» виражається у збитках у розмірі

6. Висновки у справі

(109) Таким чином, доказами, зібраними у справі, доведено, а зауваженнями і запереченнями Відповідача не спростовано висновок Відділення про те, що ДКП «Луцьктепло», займаючи протягом 2018 року та січня - червня 2019 року монополіне (домінуюче) становище на ринку на ринку централізованого постачання гарячої води в межах м.Луцька, своїми діями, що полягали у пав'язування з травня 2018 року послуги прийняття на абонентський облік лічильника гарячої води для населення після проведення метрологічної перевірки переносною повірочною установкою, що не передбачена законодавством України вчинило порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене частиною першою статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

7. Визначення розміру штрафу

- (110) Зловживання монополіним (домінуючим) становищем є порушеннями законодавства про захист економічної конкуренції (пункт 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції»).
- (111) Відповідно до абзацу другого частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 Закону, на суб'єкти господарювання накладається штраф у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.
- (112) Відповідно до частини п'ятої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» якщо доходу (виручки) немає або відповідач на вимогу органів Антимонопольного комітету України, голови його територіального відділення не надав розмір доходу (виручки), штраф, передбачений абзацом другим частини другої цієї статті, накладається у розмірі до двадцяти тисяч неоподаткованих мінімумів доходів громадян.
- (113) Інформація щодо доходу (виручки) від реалізації товарів (робіт, послуг) за 2019 рік ДКП «Луцьктепло» відсутня.
- (114) Відповідно до частини шостої статті 52 цього Закону рішення про накладення штрафів у розмірах понад чотири тисячі неоподаткованих мінімумів доходів громадян приймаються виключно Антимонопольним комітетом України, адміністративною колегією Антимонопольного комітету України на їх засіданнях.
- (115) При визначенні розміру штрафу враховані наступні обставини:
- вчинення порушення конкуренційного законодавства вперше;

- тривалість вчинення порушення;
- припинення порушення законодавства під час розгляду справи;
- сприяння територіальному відділенню під час розгляду справи.

Враховуючи викладене, керуючись статтею 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482 та пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Волинського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що державне комунальне підприємство «Луцьктепло» (43000, м.Луцьк, вул. Гулака-Артемівського, 20, ідентифікаційний код юридичної особи 30391925) за результатами діяльності у 2018 році та січні – червні 2019 року займало монополіне (домінуюче) становище на ринку послуг централізованого постачання гарячої води в межах території, підпорядкованої Луцької міській раді, на якій розташовані мережі, що перебувають у власності та/або користуванні підприємства, з часткою 100 відсотків.

2. Визнати, що дії державного комунального підприємства «Луцьктепло» (43000, м.Луцьк, вул. Гулака-Артемівського, 20, ідентифікаційний код юридичної особи 30391925), які полягали у:

- нав'язуванні споживачам з травня 2018 року послуги прийняття на абонентський облік лічильника гарячої води для населення після проведення метрологічної повірки переносною повірочною установкою, що не передбачена законодавством України,

є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим частиною першою статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання (домінуючим) становищем на ринку централізованого постачання гарячої води в межах м.Луцька шляхом ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

3. За порушення, вказане в пункті 2 резолютивної частини рішення, накласти на державне комунальне підприємство «Луцьктепло» (43000, м.Луцьк, вул. Гулака-Артемівського, 20, ідентифікаційний код юридичної особи 30391925) штраф у розмірі 30000 (тридцять тисяч) гривень.

Штраф підлягає сплаті у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Відповідно до статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати до Волинського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України документи, що підтверджують сплату штрафу.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова адміністративної колегії
Голова відділення

Д.П.Іванов